

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W OPOCZNI**

ul. Armii Krajowej 2A, 26-300 Opoczno, tel./fax. 736-14-48

***RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE
OPOCZYŃSKIM W I-PÓŁROCZU 2007 ROKU***

WRZESIEŃ 2007

SPIS TREŚCI

- I. WSTĘP
 - II. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)
 - III. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP
ZAWODÓW)
 - IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
 - V. WNIOSKI
- ANEKS STATYSTYCZNY

WSTĘP

Największym problemem społecznym w dobie przeobrażeń jakie zachodzą we współczesnej gospodarce Polski jest zwalczanie bezrobocia i dążenie do osiągnięcia pełnego zatrudnienia. System statystyczno-sprawozdawczy z rynku pracy jest niewątpliwie cennym źródłem informacji na temat struktury i poziomu bezrobocia, aktywnych i pasywnych programów przeciwdziałania bezrobociu czy łagodzenia negatywnych skutków tego zjawiska. Pełna i właściwa analiza rynku pracy wymaga jednak określenia potrzebnych instrumentów, które stymulowałyby tworzenie miejsc pracy i jednocześnie przeciwdziałałyby bezrobociu, zapewniając chociażby bieżącą koordynację szkoleń dla osób bezrobotnych jak i kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy. Niezbędne są więc do tego informacje, zawierające dane o zawodach generujących długotrwałe bezrobocie oraz takie, na które występuje największe zapotrzebowanie odpowiednio wykwalifikowanych potencjalnych pracowników.

Z uwagi na powyższe wprowadzono do praktyki działania powiatowych urzędów pracy metodę o nazwie „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy opracowanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatowego w zakresie polityki rynku pracy.

Podstawowym źródłem informacji niezbędnych do prowadzenia monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych jest zbiór zawodów i specjalności zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz ofert pracy.

Przez zawody deficytowe rozumie się te zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Celem niniejszego opracowania jest:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń;
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego;
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów;
- ułatwienie realizacji programów dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy 30 dużych grup zawodowych, 392 grup elementarnych oraz 1707 zawodów i specjalności określonych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz.2644). Ponadto przy monitoringu uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 33, poz. 289, z późn. zm.).

Raport o zawodach deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim opracowano na podstawie zaleceń metodologicznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz danych statystycznych zgromadzonych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie, dotyczących osób bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłaszanych ofert pracy według PKD.

ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Opracowanie zawiera dane statystyczne opracowane na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2007”.

Statystyka bezrobotnych poprzednio pracujących jest sporządzana według zawodu w jakim poszukują pracy bezrobotni i do wykonania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem bądź odpowiednim stażem pracy w danym zawodzie (udokumentowana ciągłość pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie).

Grupa bez zawodu obejmuje osoby nie spełniające warunków:

- ❖ Nie posiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu;
- ❖ Nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Grupa bez zawodu dotyczy przede wszystkim osób z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, jeżeli po ukończeniu (bądź nie ukończeniu) szkoły nie ukończyły kursu na którym zdobyły odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz dyplom uprawniający ich do wykonywania danego zawodu, a także nie przepracowały w danym zawodzie minimum 1 roku bądź pracowały w danym zawodzie ponad 1 rok, lecz nie miały ciągłości pracy w tym zawodzie.

Statystyka z zakresu zawodów i specjalności zarejestrowanych bezrobotnych jest sporządzana na podstawie:

- ❖ załącznika do wcześniej wspomnianego rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania;
- ❖ informacji zawartych w karcie rejestracyjnej bezrobotnego.

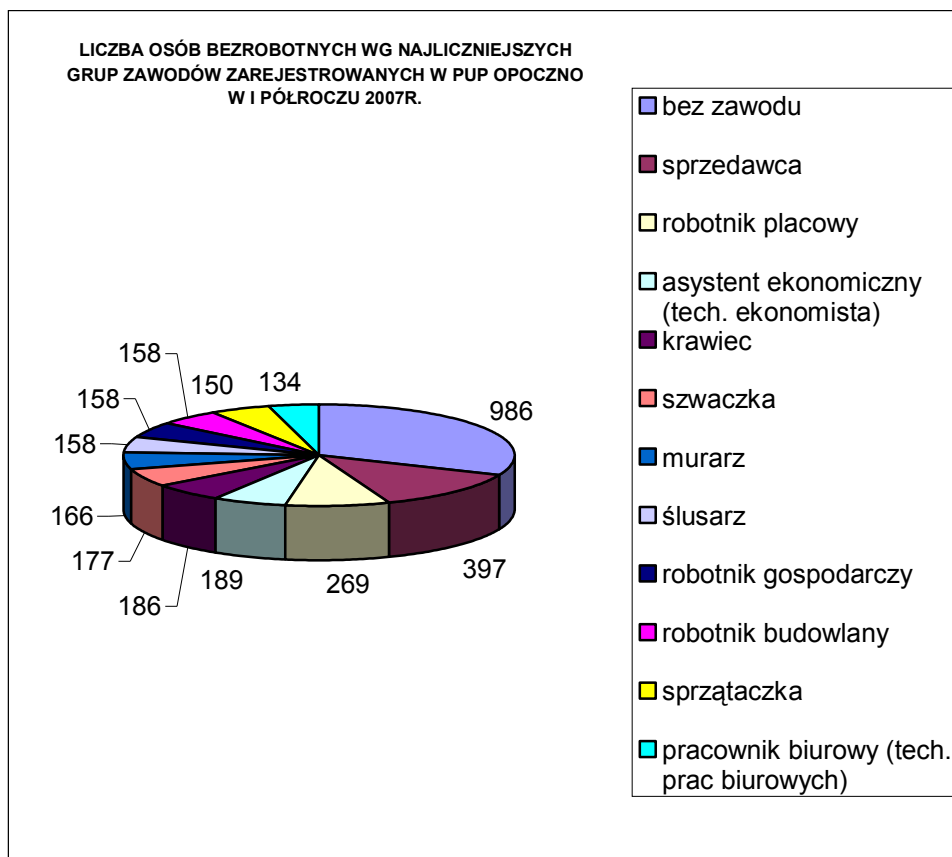
Integralną częścią sprawozdawczości o rynku pracy jest statystyka bezrobotnych według zawodów i specjalności.

W końcu I półrocza 2007 roku w powiecie opoczyńskim wśród zarejestrowanych bezrobotnych 5 216 osób posiadało zawód (specjalność).

W porównaniu do stanu z końca I półrocza 2006 roku odnotowano wśród tej populacji spadek o 1 218 osób (o 18,93%).

Populacja bezrobotnych nie posiadających zawodu, tzw. "grupa bez zawodu" spadła z 1 131 osób (stan w końcu I półrocza 2006r.) do 986 osób (stan w końcu I półrocza 2007r.), czyli o 145 osób (12,82%). Bezrobotni bez zawodu stanowili w końcu I półrocza 2006 r. 14,95% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych a w końcu I półrocza 2007r. – 15,90 %.

Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Opocznie w I-półroczu 2007r. wg najliczniejszych zawodów

Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (986), dalej uplasowały się grupy zawodowe sprzedawców (397), robotników placowych (269), asystentów ekonomicznych (189), krawców (186), szwaczek (177), murarzy (166), ślusarzy (158), robotników gospodarczych (158) i budowlanych

(158), pracowników przy pracach prostych (sprzątaczek -150) oraz pracowników biurowych (134).

Według klasyfikacji zawodów i specjalności można podzielić bezrobotnych na kilka dużych grup zawodowych.

Kształtowanie się napływu wg dużych grup zawodowych w I półroczu 2006 i 2007 roku ilustruje tabela 1:

Tabela 1

Grupy zawodowe	„Napływ” bezrobotnych w I półroczu roku:		Wzrost/spadek(-) do 2006r.	
	2006	2007	w osobach	w %
Ogółem	3322	3297	-25	-0,76
z tego:				
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	4	0	0
Specjaliści	171	162	-9	-5,56
Technicy i inny średni personel	517	504	-13	-2,58
Pracownicy biurowi i pokrewni	171	105	-66	-62,86
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	299	336	37	11,01
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	43	48	5	10,42
Robotnicy przemysłowi budowlani i rzemieślnicy	977	952	-25	-2,63
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	120	124	4	3,23

Pracownicy przy pracach prostych	514	530	16	3,02
Bez zawodu	506	532	26	4,89

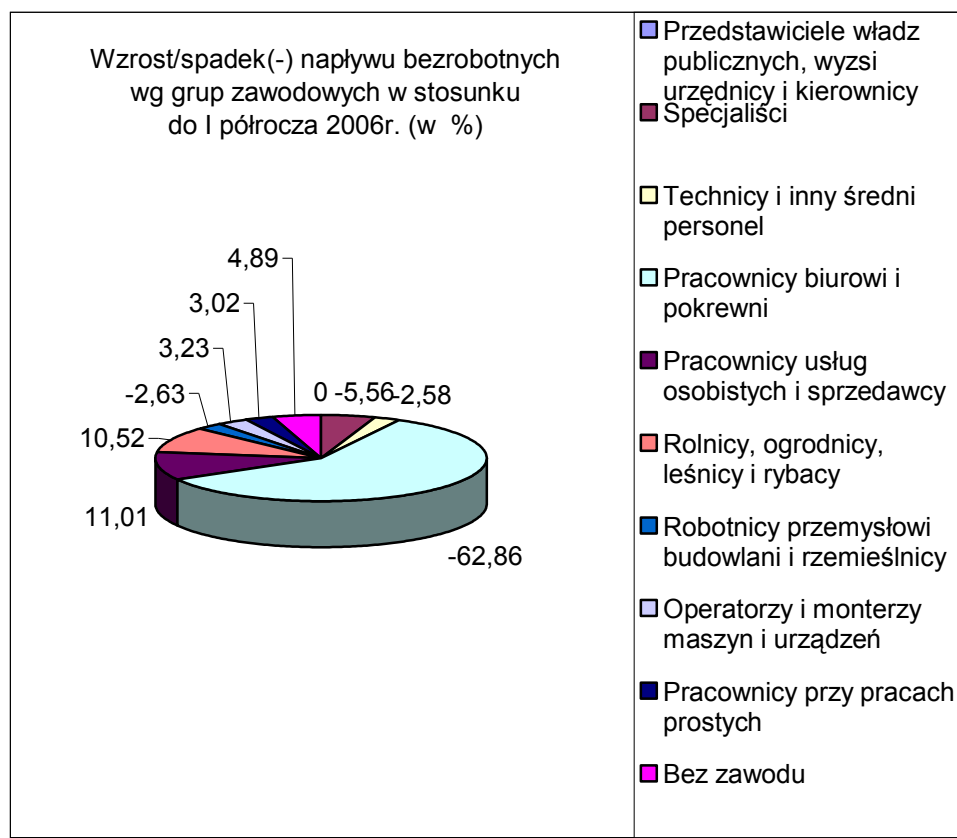
Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli można zauważyć, że w porównywanym okresie spadek liczby rejestrujących się bezrobotnych odnotowano w czterech grupach zawodowych.

Najsilniejszy względny spadek miał miejsce w wielkich grupach: pracownicy biurowi i pokrewni (o 62,86%, tj. o 66 osób); robotnicy przemysłowi, budowlani i rzemieślnicy (o 2,63%, tj. o 25 osób); technicy i inny średni personel (o 2,58%, tj. spadek o 13 osób) oraz specjaliści (o 5,56%, tj. o 9 osób).

W grupach o wzroście „napływu” do bezrobocia najsilniejszy względny wzrost odnotowano w grupie pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (o 11,01% tj. o 37 osób) oraz w grupie osób bez zawodu (o 4,89% tj. o 26 osób).

Wzrost/spadek napływu bezrobotnych w stosunku do I półrocza 2006r. Ilustruje poniższy wykres:

Kształtowanie się liczby zarejestrowanych bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w I półroczu 2006 i 2007 roku przedstawia tabela 2:

Tabela 2

Grupy zawodowe	Liczba bezrobotnych wg stanu w końcu I półrocza:		Wzrost/spadek(-) do 2006r.	
	2006	2007	w osobach	w %
Ogółem	7565	6202	-1363	-21,98
z tego:				
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	9	11	2	22,22
Specjaliści	234	195	-39	-16,67
Technicy i inny średni personel	948	756	-192	-20,25
Pracownicy biurowi	324	209	-115	-35,49
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	829	712	-117	-14,11
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	171	123	-48	-28,07
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2376	1858	-518	-21,80
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	231	216	-15	-6,49
Pracownicy przy pracach prostych	1312	1136	-176	-13,41
Bez zawodu	1131	986	-145	-12,82

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS -01

W I półroczu 2007 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie najczęściej bezrobotnych zarejestrowało się w takich zawodach jak:

- sprzedawca – 180 osób (co stanowi 5,46% ogółu zarejestrowanych w okresie I półrocza)
- asystent ekonomiczny – 135 osób (4,09%)
- robotnik placowy – 114 osób (3,46%)
- ślusarz – 90 osób (2,73%)
- robotnik budowlany – 86 osób (2,61%)
- robotnik gospodarczy – 85 osób (2,58%)
- mechanik samochodów osobowych – 82 osób (2,49%)
- szwaczka – 81 osób (2,46%)
- murarz – 78 osób (2,36%)
- technik mechanik – 69 osób (2,09%)
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 68 osób (2,06%)
- pracownik biurowy – 67 osób (2,03%)
- sprzątaczką – 58 osób (1,76%)
- kucharz – 52 osób (1,58%)
- bez zawodu – 532 osób (16,13%)

W wyżej wymienionym okresie sprawozdawczym wśród osób zarejestrowanych w czasie 12 m-cy od ukończenia szkoły najczęściej było bezrobotnych w zawodach:

- asystent ekonomiczny – 29 osób
- handlowiec – 17 osób
- ekonomista – 13 osób
- mechanik samochodów osobowych – 13 osób

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie w końcu I półrocza 2007 roku powyżej 12 miesięcy było zarejestrowanych 2 339 osób. Wśród tej grupy osób najczęściej było:

- sprzedawców – 226 osób
- robotników placowych – 164 osoby
- szwaczek – 101 osób
- sprzątaczek – 88 osób
- murarzy – 87 osób

- robotników budowlanych – 83 osoby
- robotnik gospodarczy – 70 osób
- krawiec – 66 osób
- ślusarz – 64 osoby
- pracownik biurowy – 59 osób
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 56 osób
- bez zawodu – 68 osób.

Rozpatrując zarejestrowanych bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy najwięcej osób pochodziło z administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i powszechnych ubezpieczeń zdrowotnych; przetwórstwa przemysłowego; handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodowych; budownictwa oraz obsługi nieruchomości. W odniesieniu do ofert pracy było ich najwięcej w podobnych działach PKD. (Tabela nr 3):

Tabela 3

Sekcja PKD	Bezrobotni-stan na koniec czerwca 2007r.	Oferty pracy – stan na koniec czerwca 2007r.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	17,1287	0,0000
Przetwórstwo przemysłowe	10,7778	43,7500
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	4,4477	25,0000
Budownictwo	3,5374	0,0000
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	2,1307	9,3750
Działalność nie zidentyfikowana	55,0271	0,0000

Analizując tablice statystyczne rankingu zawodów, które generują długotrwałe bezrobocie wynika, że w powiecie opoczyńskim zawodami tymi były wybrane spośród grup zawodów o najwyższym wskaźniku: kierownicy małych przedsiębiorstw; robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni; leśnicy i rybacy; pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów; modelki, sprzedawcy i demonstratorzy; robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni; kierownicy dużych i średnich organizacji; pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach oraz robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie ilustruje Tabela nr 4:

Tabela 4

Kod grupy zawodów (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.	Kierownicy małych przedsiębiorstw	1,0000
2.	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	1,0000
3.	Leśnicy i rybacy	0,6207
4.	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,6111
5.	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,5689
6.	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,5676
7.	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,5556
8.	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,5515
9.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,5039

ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Oferty pracy złożone w I półroczu 2007 roku.

Oferty pracy według grup zawodowych przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5

Grupy zawodowe	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu:		Wzrost/ Spadek(-) do 2006r.	
	2006	2007	liczba	%
Ogółem	1003	1161	158	15,75
z tego:				
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	1	1	1
Specjaliści	32	47	15	46,87
Technicy i inny średni personel	110	187	77	70,00
Pracownicy biurowi	144	153	9	6,25
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	74	134	60	81,08
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0	5	5	5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	103	133	30	29,13
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	217	190	-27	-12,44
Pracownicy przy pracach prostych	323	310	-13	-4,02

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS -01

Powyższa tabela zawiera wszystkie oferty pracy, które wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie w I półroczu 2007 roku, uszeregowane według dużych grup zawodowych.

W niniejszym opracowaniu dokonano analizy 4 pierwszych, najliczniejszych pod względem ilości ofert pracy, grup zawodowych:

1. **Pracownicy przy pracach prostych** (310 ofert). Spośród tej grupy zawodów najwięcej miejsc pracy oferowanych jest robotnikom gospodarczym (192 ofert, które stanowiły 16,54% ogółu ofert pracy), robotnikom placowym (65 oferty pracy, tj. 5,60% ogółu ofert pracy), sprzątaczkom (12 ofert pracy, tj. 1,03% ogółu ofert) oraz pokojowym (10 ofert pracy, tj. 0,86% ogółu ofert pracy). Było to zatrudnienie głównie w jednostkach samorządu terytorialnego.
2. **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** (190 ofert pracy), z których dominowali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych (53 oferty, co stanowiło 4,57% ogółu ofert pracy), operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych (48 ofert pracy tj. 4,13% ogółu ofert pracy), pozostali operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego (19 ofert pracy co stanowi 1,64% ogółu ofert pracy) oraz kierowca samochodu ciężarowego (16 ofert, tj. 1,38% ogółu ofert). Wymienione miejsca pracy zostały zgłoszone przez agencję tymczasową do pracy w firmie spoza terenu powiatu oraz przez zakład ceramiczny działający na terenie powiatu opoczyńskiego jak i firmy transportowe.
3. **Technicy i inny średni personel** (187 ofert pracy) – przede wszystkim dla pracowników administracyjnych (134 ofert, tj. 11,54% ogółu ofert pracy). Praca w jednostkach samorządowych.
4. **Pracownicy biurowi** (153 oferty pracy) – głównie były to propozycje dla pracowników biurowych (122 ofert pracy co stanowi 10,51% ogółu ofert pracy) w jednostkach samorządowych.
5. **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** (134 oferty). Spośród tej grupy zawodów najwięcej miejsc pracy oferowanych jest sprzedawcom (99 ofert pracy, które stanowiły 8,53% ogółu zgłoszonych ofert), kucharzom (13 ofert, które stanowiły 1,12% ogółu ofert pracy) oraz

kelnerom (6 oferty pracy, tj. 0,52% ogółu ofert pracy) i fryzjerom (5 ofert pracy, tj. 0,43%).

Najsilniejszy względny wzrost ofert pracy złożonych w I półroczu 2007r. w porównaniu do analogicznego okresu 2006r. wystąpił w grupie zawodowej „Technicy i inny średni personel” i wyniósł 77 ofert pracy.

Analiza ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie w I półroczu 2007 roku wykazuje, że działający na terenie naszego powiatu przemysł ceramiczny nie jest głównym źródłem oferowanych miejsc pracy. Poza jednostkami samorządu terytorialnego, oferującego zatrudnienie w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, tj. prac interwencyjnych i robót publicznych, możliwości zatrudnieniowe oferują lokalne firmy przetwórcze, transportowe, budowlane oraz handlowo-usługowe.

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie

Natomiast zawód nadwyżkowy to taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Analizując ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim w I półroczu 2007 roku stwierdza się, że zawody deficytowe (tj. posiadające wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu powyżej 1,1) są z grup zawodowych takich jak: pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów, operatorzy i monterzy maszyn, pracownicy obsługi biurowej, specjaliści szkolnictwa, operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych.

Według pełnego (sześciocyfrowego) kodu „Klasyfikacji zawodów” są to zawody, które przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6

Lp.	Kod sześciocyfrowy grupy zawodów	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	827404	Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych	26,50
2.	813290	Pozostali operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego	19,00
3.	341503	Przedstawiciel handlowy	9,00
4.	343101	Pracownik administracyjny	8,93
5.	713101	Dekarz	5,00
6.	741105	Ubojowy	5,00
7.	828190	Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	5,00
8.	813201	Operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych	4,36

9.	811102	Operator koparek i zwałowarek	3,00
10.	742306	Tartacznik	3,00
11.	821103	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	2,50
12.	913203	Pokojowa	2,50
13.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	2,28
14.	914103	Robotnik gospodarczy	2,25
15.	223903	Fizjoterapeuta	2,00
16.	233201	Nauczyciel przedszkola	2,00
17.	414101	Listonosz	2,00
18.	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	2,00
19.	913206	Salowa	2,00
20.	419101	Pracownik biurowy	1,82
21.	913204	Pomoc kuchenna	1,60
22.	421102	Kasjer handlowy	1,50
23.	712201	Betoniarz	1,16

Analizując powyższą tabelę, można stwierdzić, iż w naszym powiecie jest niewiele zawodów deficytowych.

Niewielką grupę - 13 zawodów spośród 1707 zawodów „Klasyfikacji zawodów”, tworzą zawody zrównoważone, tj. takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie (tzn. relacje napływu ofert pracy w stosunku do napływu osób bezrobotnych wyrażają się wskaźnikiem w przedziale 0,9-1,1).

Zawody zrównoważone w powiecie opoczyńskim w I półroczu 2007 roku przedstawia tabela poniżej.

Tabela 7

Lp.	Kod sześciocyfrowy grupy zawodów	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	211103	Fizyk	1
2.	214908	Inżynier organizacji i planowania produkcji	1
3.	232110	Nauczyciel matematyki	1
4.	233108	Nauczyciel nauczania początkowego	1
5.	322404	Terapeuta zajęciowy	1
6.	322601	Technik farmaceutyczny	1
7.	343102	Sekretarka medyczna	1
8.	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	1
9.	413103	Magazynier	1
10.	422202	Rejestratorka medyczna	1
11.	723103	Mechanik pojazdów jednośladowych	1
12.	828501	Monter mebli	1
13.	833202	Operator maszyn drogowych	1

Pozostałe zawody i specjalności (w „Klasyfikacji zawodów”) nie wymienione w grupie zawodów deficytowych i zrównoważonych, są zawodami nadwyżkowymi, tj. takimi, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest mniejsze niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

WNIOSKI

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych to znaczący czynnik determinujący zwiększenie efektywności kształcenia zawodowego ze względu na jego odniesienie do potrzeb lokalnego rynku pracy. To zaś przyczynia się do poszerzenia się kręgu osób żyjących na marginesie społeczeństwa a niejednokrotnie wręcz z niego wykluczonych. Należy prowadzić go systematycznie, gdyż tylko w ten sposób będzie można zagwarantować wskazanie rzeczywistych kierunków zmian i specyficznych tendencji. Dostosowanie kierunków kształcenia do zmieniających się potrzeb rynku pracy nie jest zadaniem łatwym. Wymaga to czasu, nakładów finansowych, wykwalifikowanej kadry oraz pełnej i twórczej współpracy przedstawicieli wielu instytucji. Dotyczy to zwłaszcza samorządu lokalnego, powiatowego urzędu pracy, kuratorium, dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych, przedsiębiorców i pracodawców.

Dane statystyczne ujęte w monitoringu zawodów deficytowych nadwyżkowych, dotyczące zarejestrowanych osób bezrobotnych wg zawodów, napływu bezrobotnych oraz ofert pracy, zawodów generujących długotrwałe bezrobocie oraz zawodów wg wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy i wskaźnika intensywności deficytu (nadwyżki), prowadzą do następujących wniosków:

- największe grupy zawodowe osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP – Opoczno w I półroczu 2007 roku to: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy przy pracach prostych, technicy i inny średni personel, pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy biurowi;
- największy napływ zarejestrowanych osób bezrobotnych w I półroczu 2007r. nastąpił w zawodach: sprzedawcy, asystenci ekonomiczni, robotnicy placowi, ślusarze, robotnicy budowlani, robotnicy gospodarczy, mechanicy, szwaczki, murarze, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym, pracownicy biurowi, sprzątaczkę, kucharze oraz grupa bez zawodu, która powiększa się przez napływ bezrobocia w tym również absolwentów;

- największe szanse na uzyskanie zatrudnienia w naszym powiecie mają osoby zarejestrowane w takich zawodach, jak: robotnik gospodarczy, pracownik administracyjny, pracownik biurowy, sprzedawca, robotnik placowy, operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych, operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych.

W większości, organizatorami wolnych miejsc pracy w tych zawodach były jednostki samorządu terytorialnego i administracji publicznej wykorzystując głównie środki Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego oraz zakłady z branży ceramicznej.

- najmniejsze szanse na uzyskanie zatrudnienia w naszym powiecie mają osoby zarejestrowane w takich zawodach, jak: ogrodnicy, rolnicy, rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby, średni personel techniczny, robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.

Wyżej wymienione zawody miały najniższy bądź zerowy wskaźnik szansy uzyskania oferty.

- zawody generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie opoczyńskim, to głównie: kierownicy małych przedsiębiorstw, robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni, leśnicy i rybacy, pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów, modelki, sprzedawcy i demonstratorzy, robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni, kierownicy dużych i średnich organizacji, pracownicy przyprawach prostych w handlu i usługach, robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie;

- z analizy zawodów deficytowych wynika, że w powiecie opoczyńskim występuje największe zapotrzebowanie na operatorów urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych i urządzeń przemysłu ceramicznego, jak również przedstawicieli handlowych, pracowników administracyjnych, ubojowych, pokojowe, fizjoterapeutów, listonoszy, salowe, pracowników biurowych oraz pomoc kuchenną.

Obserwując lokalny rynek pracy należy stwierdzić, że charakteryzuje się on dużą przewagą zawodów nadwyżkowych nad deficytowymi.

Przedstawiony raport opracowany został na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie. Nie może on jednak

stanowić jedyne źródła przy prognozowaniu rozwoju lokalnego rynku pracy, gdyż nie odzwierciedla w pełni rzeczywistości, czego przykładem jest m.in. fakt nie zgłaszania przez pracodawców wszystkich ofert pracy do PUP oraz rejestracja bezrobotnych posiadających kilka kwalifikacji zawodowych - a przyporządkowywana jest im wyłącznie jedna.